

มายาคติใน การบันทึกทางการแพทย์

รศ. ศิริพร ขัมภลิจิต

มายาคติ คือ.....

การรับรู้ ความเชื่อ ในเหตุการณ์ ปракฏการณ์
ซึ่งอาจไม่ตรงกับความเป็นจริง บางส่วน หรือทั้งหมด

 ผู้ชนะคือผู้ที่ถูกต้อง

 การเลือกตั้ง = ประชาธิปไตย

 พยาบาล คือนางฟ้าสีขาว

ท่านเชื่อว่าจริงหรือไม่กับข้อความต่อไปนี้

1. พยาบาลบันทึกทางการพยาบาลได้ครอบคลุม
กาย จิต สังคม
2. บันทึกแบบบรรยาย มีประโยชน์กว่าบันทึก
โดยใช้กระบวนการพยาบาล
3. บันทึกไม่ดีเพราะแบบฟอร์มไม่ดี
4. บันทึกตามกระบวนการพยาบาล ทำอย่างไร
ก็ไม่สำเร็จ
5. พยาบาลอาวุโส บันทึกได้ดีกว่าพยาบาลใหม่

จริง

ไม่จริง

6. บันทึกทางการแพทย์ขาดเชื่อถือไม่ได้

7. แพทย์ไม่ใช้ประโยชน์จากบันทึก

ทางการแพทย์

8. บันทึกได้ไม่ดีเพราะไม่มีเวลา

9. อบรมไปเรื่อยๆก็บันทึกได้

จริง

ไม่จริง

ความจริงคืออะไรในการบันทึกทางการพยาบาล

📊 ถ้า audit chart ผู้ป่วย จะพบว่า

❖ assessment form ที่มีข้อมูลสมบูรณ์ มีน้อยมาก

❖ ข้อวินิจฉัยการพยาบาลที่พบในผู้ป่วย โดยเฉลี่ย มีประมาณ 3 ข้อที่พบมาก

ปวด

มีไข้

เสี่ยงต่อการติดเชื้อ ติดเชื้อ

วิตกกังวล

๑ พยาบาลส่วนหนึ่ง complete chart เสร็จเร็วมาก ในเวรบ่ายดึก

๒ พยาบาลอาวุโสบางส่วน วินิจฉัยการพยาบาลไม่ได้

๓ ปัญหาในการบันทึกการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล
ที่พบ 3 ลำดับแรก

1. ขาดความรู้

2. ขาดทักษะ การ ประเมิน การวินิจฉัย

3. ไม่ชอบการใช้กระบวนการพยาบาลโดยเฉพาะการ
วินิจฉัยการพยาบาล

และ รู้สึกว่า “การใช้กระบวนการพยาบาลทำให้
ภาระงานเพิ่มขึ้นมาก”

แพทย์ส่วนหนึ่งไม่อ่านบันทึกการพยาบาล
ในบางหอผู้ป่วย ที่ผู้ป่วยไม่ได้มากเกินอัตราส่วนที่ควรเป็น
บันทึกการพยาบาลก็ไม่สมบูรณ์
นศที่มาเรียนปริญญาโท ส่วนมาก ก็วินิจฉัยการพยาบาล
ไม่ดีกว่านศ ระดับปริญญาตรี ปี 4

เกิดอะไรขึ้น

กับการบันทึกทางการพยาบาล

เกิดอะไรขึ้น

กับพยาบาล

สาเหตุสำคัญของปัญหาการบันทึกทางการพยาบาล

- ❏ การที่พยาบาลบางส่วนไม่ใช้กระบวนการพยาบาล/ การไม่ใช้อย่างต่อเนื่อง
  - ❖ พยาบาลใหม่ที่เพิ่งเรียนรู้ ไม่ได้ใช้ ไม่ได้พัฒนา → ต่ำและเล็ก
  - ❖ ขาดพยาบาลอาวุโสที่เป็นพี่เลี้ยงให้ได้ ไม่มีใครช่วยใครได้
  - ❖ บันทึกมาก เขียนไม่ทัน → ไม่บันทึก
  - ❖ งานมาก คิดไม่ทัน → ทำไม่ทัน → ไม่คิด
ทำเท่าที่ทำได้

◆ **จัดแย้งไม่จบ เรื่อง กรอบแนวคิดที่จะใช้
แบบประเมินผู้ใช้บริการ (assessment form)
ข้อวินิจฉัยการพยาบาล**

- **ไม่มีกรอบแนวคิดใดที่ดีที่สุดในโลก แต่มีกรอบแนวคิดที่ใช้ได้**
- **ไม่มีแบบฟอร์มใดที่สมบูรณ์ที่สุด แต่ปรับเปลี่ยนได้**

อย่าใช้เวลามากเกินไปกับประเด็นเหล่านี้

สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ

ความรู้ความเข้าใจในการให้การพยาบาล
โดยใช้กระบวนการพยาบาล

ความรู้ในหลักการบันทึก

และ

การสนับสนุนที่เพียงพอจากผู้บริหาร

ปัญหาการบันทึกทางการพยาบาลเป็นปัญหาระดับใด

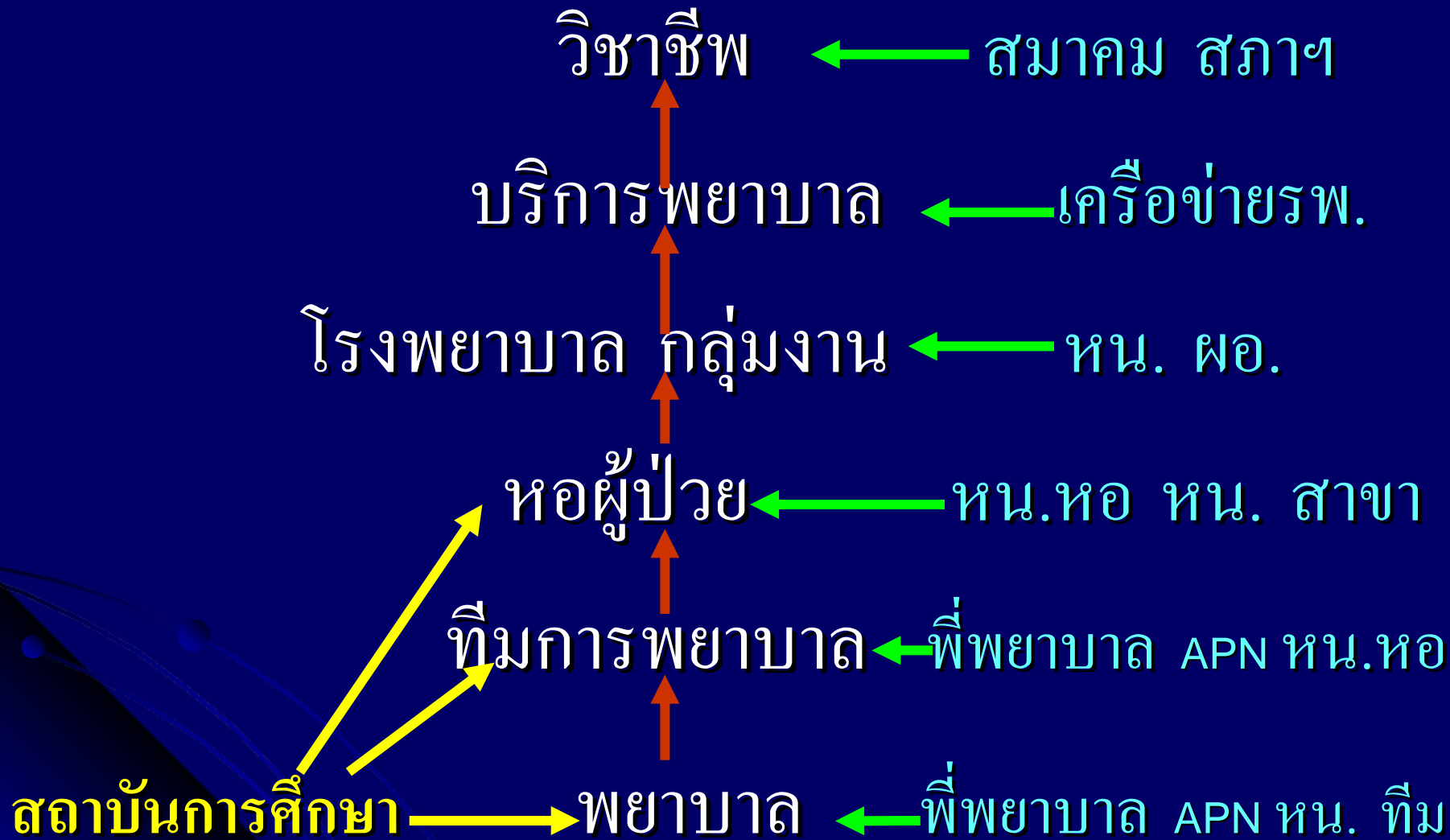
- 1.ระดับบุคคล ไม่ส่งผลต่องานโดยรวมของทีม
2. ระดับทีมการพยาบาล ไม่ส่งผลต่อ หอผู้ป่วย
3. ระดับหอผู้ป่วย ไม่ส่งผลต่อ กลุ่มงานพยาบาล
4. ระดับกลุ่มงานพยาบาลไม่ส่งผลต่อ โรงพยาบาล
บริการพยาบาลโดยรวมของประเทศ
5. ระดับบริการพยาบาล ไม่ส่งผลต่อวิชาชีพ

ใช่   ไม่ใช่

หรือมีผลกระทบทุกระดับ

ใครควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
การบันทึกทางการพยาบาล

จะแก้ได้อย่างไร?

จะต้องทำอย่างไร?

- 📚 รื้อฟื้นความรู้ของพยาบาลในการให้การพยาบาลโดยใช้กระบวนการพยาบาลอย่างจริงจัง
- 🌀 จัด refreshing course ที่ได้ผล
- 🌀 สร้างกลุ่มแกนในหอผู้ป่วยที่มีศักยภาพสูง ดำเนินการให้ได้ผล และขยายผล
- 🌀 บังคับ จูงใจ ให้ทำ case conference สม่ำเสมอ
- 🌀 pre- conference สม่ำเสมอทุกวัน อาจเลือกบางcase ในระยะแรก

- **แปลข้อวินิจฉัยการพยาบาลที่เป็นมาตรฐานไว้ใช้**
- **จัดทำมาตรฐานการพยาบาลที่สำคัญ- พบมาก, ผิดมาก**
- **ใส่แผนการพยาบาลไว้ในคอมพิวเตอร์ ในระบบสารสนเทศ**
- **จัดทำระบบสารสนเทศให้สมบูรณ์ เชื่อมต่อกับระบบรพ.**

ข้อ ทั้งนี้

- ฝ่ายวิชาการของกลุ่มงานต้องเป็นที่พึ่งได้ในการพัฒนา และแก้ไขปัญหา ไม่ทิ้งให้เป็นปัญหาของหอผู้ป่วยหรือพยาบาล
- ควรมีการวางแผนร่วมกันในบริการพยาบาล ฝ่ายการศึกษาทุกสังกัด ในการใช้ประโยชน์จากสิ่งของแต่ละฝ่าย มีอยู่ และแบ่งงานกันทำ

อย่าให้มีคนพูดว่า.....

“พยายามทำได้ทุกอย่าง ยกเว้น การทำตามกฎหมายของวิชาชีพ”

การพยาบาล หมายความว่า

“การกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการดูแล การช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้ง การช่วยเหลือแพทย์ การทำการรักษาโรคเบื้องต้น ทั้งนี้โดยอาศัย หลักวิทยาศาสตร์และศิลปะการพยาบาล”

พรบ.วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์

(แก้ไข 2540, น 2)

การประกอบวิชาชีพการพยาบาลหมายความว่า

“การปฏิบัติหน้าที่ต่อบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยการกระทำ”ต่อไปนี้

1. การสอน การแนะนำ การให้คำปรึกษา และการแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย
2. การกระทำต่อร่างกายและจิตใจของบุคคล รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อการแก้ปัญหาคความเจ็บป่วย การบรรเทาอาการของโรค และการฟื้นฟูสภาพ

3. การกระทำตามวิธีการที่กำหนดไว้ในการรักษาโรคเบื้องต้น
และการให้ภูมิคุ้มกันโรค

4. การช่วยเหลือแพทย์กระทำการรักษาโรค

ทั้งนี้โดยอาศัย หลักวิทยาศาสตร์ และศิลปะในการประเมิน
สภาพ การวินิจฉัยปัญหา การวางแผน การปฏิบัติและการ
ประเมินผล”

ข้อเสนอเพื่อคิด

ควรกำหนดให้
การพัฒนาการปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการพยาบาล
และการบันทึกทางการพยาบาล

เป็นวาระแห่งวิชาชีพหรือไม่?

จะเริ่มต้นที่จุดไหน?

เสาวรส

